

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 73/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKČNÉ ČERNOJEDNÁČKY] zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti postupu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave v konaní ČVS: KRP-87/ODN3-BA-2021, proti upovedomeniu Okresnej prokuratúry Bratislava III sp. zn. 2 Pv 298/21/1103 z 5. októbra 2022 a proti upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Bratislave sp. zn. 1 KPt 616/22/1100 z 11. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave (ďalej len „krajské riaditeľstvo Policajného zboru“) v konaní ČVS: KRP-87/ODN3-BA-2021 (ďalej len „napadnuté konanie“), upovedomením Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 2 Pv 298/21/1103 z 5. októbra 2022 (ďalej len „napadnuté upovedomenie okresnej prokuratúry“) a upovedomením Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. 1 KPt 616/22/1100 z 11. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté upovedomenie krajskej prokuratúry“). Žiada napadnuté upovedomenia zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v roku 2021 účastníkom dopravnej nehody, pri ktorej došlo k stretu osobného motorového vozidla a motocykla, na ktorom jazdil sťažovateľ, pričom utrpel ťažké zranenia s dobou liečenia 8 až 12 týždňov.

3. Uznesením krajského riaditeľstva Policajného zboru z 25. júla 2022 vydaným v napadnutom konaní bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

4. Sťažovateľ ako poškodený podal 2. augusta 2022 proti tomuto uzneseniu sťažnosť, ktorej prílohou bolo aj „doloženie znaleckého posudku“ z 28. júna 2022. Predmetné „doloženie znaleckého posudku“ bolo pre pochybenie doručovania predložené okresnej prokuratúre až 3. augusta 2022, v dôsledku čoho bolo okresnou prokuratúrou vyhodnotené ako podnet v zmysle § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Napadnutým upovedomením okresnej prokuratúry bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho žiadosť o preskúmanie postupu zákonnosti v predsúdnom konaní bola vyhodnotená ako nedôvodná.

5. Sťažovateľ požiadal na krajskej prokuratúre o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 8. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní (ďalej len „príkaz generálneho prokurátora“), pričom poukázal aj na nevybavenie jeho sťažnosti z 2. augusta 2022.

6. Napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry bola predmetná žiadosť sťažovateľa odložená ako nedôvodná.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že okresnej prokuratúre vôbec nebola predložená jeho sťažnosť z 2. augusta 2022, ale iba podanie označené ako „doloženie znaleckého posudku“ z 28. júna 2022, a teda okresná prokuratúra sa nemohla oboznámiť s jeho argumentáciou proti postupu krajského riaditeľstva Policajného zboru a o tejto jeho sťažnosti ani zákonom predpokladaným spôsobom rozhodnúť. O jeho sťažnosti z 2. augusta 2022 v skutočnosti nebolo nikdy rozhodnuté. Tvrdí, že túto svoju námietku uplatnil aj pred krajskou prokuratúrou, tá však pochybenie okresnej prokuratúry nenapravila.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny krajským riaditeľstvom Policajného zboru, okresnou prokuratúrou a krajskou prokuratúrou vo veci zastavenia trestného stíhania.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a ods. 2

zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom krajského riaditeľstva Policajného zboru a napadnutým upovedomením okresnej prokuratúry:

10. Ústavný súd konštantne poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023).

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti postupu krajského riaditeľstva Policajného zboru v napadnutom konaní opravný prostriedok (sťažnosť, resp. podnet podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre) a že o tomto bolo rozhodnuté napadnutým upovedomením okresnej prokuratúry. Proti napadnutému upovedomeniu okresnej prokuratúry mohol sťažovateľ podať žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu generálneho prokurátora, v ktorej mohol uplatniť aj svoju námietku nerozhodnutia o jeho sťažnosti z 2. augusta 2022. Sťažovateľ tieto opravné prostriedky v skutočnosti aj využil, a preto právomoc okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry predchádza právomoc ústavného súdu.

12. Ústavnú sťažnosť v tejto časti bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry:

13. Ústavný súd s ohľadom na predmet tohto konania považuje za potrebné pripomenúť svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 526/2016, I. ÚS 539/2017).

14. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosť podľa nej nasvedčujúcej tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09).

15. Ústavný súd sa už vyjadril k sťažnostiam, kde sa brojí proti nezačatiu trestného stíhania (II. ÚS 120/2018), a pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 73/2021).

16. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd preskúmava nevyšetrenie zlého zaobchádzania (porov. III. ÚS 70/01). Európsky súd pre ľudské práva považuje povinnosť efektívneho vyšetrenia za súčasť práva na život, zákazu zlého zaobchádzania (zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania), zákazu otroctva a nútenej práce, resp. práva na súkromie (porov. II. ÚS 182/2017, body 13 a 14). Okrem týchto prípadov pre dodržanie práva na inú ochranu až na vzácne výnimky vysokej arbitrárnosti (III. ÚS 267/2014) postačí, ak sa authority trestného procesu trestným oznámením zaoberajú a informujú oznamovateľa.

17. Z predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ bol riadnym spôsobom oboznámený o výsledku vybavenia jeho podania a o právnych záveroch, na ktorých bolo založené. Pokiaľ ide o rozsah (štandard) základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tento bol v nadväznosti na uvedené závery rešpektovaný, resp. naplnený.

18. Pokiaľ ide o nosnú námietku sťažovateľa o nezaobraní sa jeho sťažnosťou z 2. augusta 2022, z ústavnej sťažnosti a jej príloh nie je zrejmé, či okresnej prokuratúre bola predmetná sťažnosť ako taká predložená. Dodatočne jej bolo s určitosťou predložené podanie označené ako „doloženie znaleckého posudku“ z 28. júna 2022, a to vrátane argumentácie sťažovateľa o miere zodpovednosti vodičov za vznik dopravnej nehody.

19. Bez ohľadu na skutočnosť, či predmetná sťažnosť bola, alebo nebola okresnej prokuratúre predložená, ústavný súd považuje v okolnostiach danej veci za rozhodujúce, že sťažovateľ mohol všetky svoje relevantné námietky uplatniť v žiadosti o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu generálneho prokurátora a že krajská prokuratúra mala plnú právomoc na zjednanie nápravy sťažovateľom tvrdených pochybení.

20. Z príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoje meritórne námietky prezentované v sťažnosti z 2. augusta 2022 v skutočnosti uplatnil aj pred krajskou prokuratúrou (zdôraznenie porušenia viacerých ustanovení zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zo strany vodiča osobného motorového vozidla, a to predovšetkým s odkazom na znalecký posudok tvoriaci prílohu podania označeného ako „doloženie znaleckého posudku“ z 28. júna 2022, taktiež tvrdenie sťažovateľa, že porušenie ustanovení označeného zákona z jeho strany bolo v podstate minimálne, a teda zodpovednosť za stret dopravných prostriedkov nesie výhradne vodič osobného motorového vozidla).

21. Krajská prokuratúra v reakcii na uplatnené námietky v napadnutom upovedomení opätovne objasnila, že v predmetnej veci pôsobilo pri vzniku následku viacero príčin, a to konanie obvineného vodiča osobného motorového vozidla, ako aj konanie sťažovateľa ako vodiča motocykla (nedodržanie bezpečného odstupu za osobným motorovým vozidlom). Uvedené má podľa krajskej prokuratúry v skutočnosti potvrdzovať aj sťažovateľom predložený súkromný znalecký posudok. Ďalej upriamila pozornosť sťažovateľa na skutočnosť, že ak sa vodič vozidla plne nevenuje riadeniu počas jazdy a nezachováva bezpečnú vzdialenosť od vozidla idúceho pred ním, sám porušuje dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Takto jazdiaci vodič sa podľa krajskej prokuratúry nemôže spoliehať iba na znižovanie rýchlosti, ktorá mu bude signalizovaná hlavne brzdoými svetlami a signalizáciou zmeny smeru jazdy vozidla. Krajská prokuratúra z uvedených dôvodov dospela k rovnakým záverom ako krajské riaditeľstvo Policajného zboru a okresná prokuratúra, a to že sťažovateľ spoluzavinil dopravnú nehodu, a preto nemožno v danej veci uvažovať o naplnení všetkých zákonných znakov trestného činu ublíženia na zdraví vo vzťahu

k vodičovi osobného motorového vozidla. Ak všetky tieto znaky nie sú naplnené, nemôže v danej veci ísť o trestný čin a v nadväznosti na uvedené je trestné stíhanie potrebné zastaviť.

22. Z opísaných záverov krajskej prokuratúry je podľa názoru ústavného súdu zrejmé, že krajská prokuratúra sa relevantným a presvedčivým spôsobom vysporiadala s námietkami sťažovateľa, ako aj so samotnou podstatou danej veci.

23. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd o už ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu